

Nalog kojim se proglašava da se Zaključcima Narodne skupštine Republike Srpske br. 02/1-021-1562/24, 02/1-021-1563/24 i 02/1-021-1564/24, donesenim na njezinoj 16. posebnoj sjednici održanoj 24. i 25. prosinca 2024. godine, krše obveze i odgovornosti Republike Srpske prema Aneksu 4 i Aneksu 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, i kojim se zabranjuje provedba navedenih Zaključaka

Br. 03/25

Koristeći se ovlastima koje su visokom predstavniku dane člankom V Aneksa 10 (Sporazum o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Opći okvirni sporazum), prema kojem je

visoki predstavnik konačni autoritet za tumačenje navedenog Sporazuma o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora, i člankom II 1.(d) prethodno navedenog Sporazuma, koji od visokog predstavnika zahtijeva da olakša rješavanje bilo kojih poteškoća koje se pojave u svezi sa civilnom provedbom Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini;

Pozivajući se na stavak XI.2 Zaključaka Konferencije za provedbu mira održane u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo nakanu visokog predstavnika da uporabi svoj konačni autoritet u zemlji u svezi s tumačenjem Sporazuma o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme sukladno gore navedenom, "donošenjem obvezujućih odluka, kada to ocijeni neophodnim", o određenim pitanjima, uključujući i (prema točki (c) stavka XI.2) "mjere kojima se osigurava provedba Mirovnog sporazuma na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta";

Podsjećajući također da je Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda u više navrata potvrdilo svojim rezolucijama donesenim na temelju poglavlja VII Povelje Ujedinjenih naroda da uloga visokog predstavnika kao konačnog autoriteta u zemlji glede provedbe Aneksa 10. Dejtonskog mirovnog sporazuma uključuje "ovlaštenje za donošenje obvezujućih odluka kada ocijeni da je to neophodno o pitanjima koja je Vijeće za provedbu mira razmatralo u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine;

Imajući u vidu najnoviji komunique Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira, u kojem je Upravni odbor još jednom potvrdio svoju punu potporu visokom predstavniku u osiguranju punog poštivanja Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH i provođenju njegovog mandata sukladno Aneksu 10 i odgovarajućim rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda i oštro osudio kontinuirane pritiske na pravosuđe i pokušaje ograničavanja neovisnosti, nepristranosti i integriteta pravosuđa, ističući da je ugrožavanje organizacije ili funkcioniranja Ustavnog suda BiH, uključujući i nepoštivanje

njegovih odluka, nespojivo s Ustavom BiH i međunarodnim standardima;

Prisjećajući se da u Rezoluciji 2549 (2020) Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda “poziva strane da se u skladu s Mirovnim sporazumom pridržavaju svoje obveze da u cijelosti surađuju sa svim institucijama uključenim u provedbu ovog mirovnog sporazuma, kako je opisano u Mirovnom sporazumu”;

S obzirom na to da obveze, koje su prema Aneksu 10. Općeg okvirnog sporazuma za mir preuzele strane u sporazumu, u koje se ubraja i Republika Srpska, obuhvataju i odredbu (članak IV) prema kojoj će “strane u cijelosti surađivati s visokim predstavnikom i njegovim osobljem, kao i s međunarodnim organizacijama i agencijama, kako je predviđeno u članku 9 Općeg okvirnog sporazuma.” i to da je “visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji glede tumačenja spomenutog Sporazuma o civilnoj provedbi navedenog Mirovnog ugovora”;

Podsjećajući da je Ustavni sud Bosne i Hercegovine središnja institucija države Bosne i Hercegovine utemeljena Ustavom Bosne i Hercegovine kao neovisni čuvar Ustava Bosne i Hercegovine s isključivom nadležnošću da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po Ustavu Bosne i Hercegovine između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine;

Podsjećajući da je prema članku I/2. Ustava, Bosna i Hercegovina “demokratska država koja funkcioniра u skladu sa zakonom” i da se člankom VI/5. Ustava predviđa da su “odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće”, te da se člankom III/3.b) zahtijeva od entiteta i svih njihovih administrativnih jedinica da se u potpunosti pridržavaju Ustava Bosne i Hercegovine, kao i odluka institucija Bosne i Hercegovine;

Naglašavajući da je Ustav Bosne i Hercegovine jedini izvor nadležnosti i da legitimno ustavno vršenje takvih nadležnosti od strane institucija Bosne i Hercegovine ne mogu ograničavati

druge niže razine vlasti;

Naglašavajući također da su Ustavni sud Bosne i Hercegovine, Sud Bosne i Hercegovine, Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine i Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine u svom djelovanju i ispunjavanju njihovih nadležnosti u demokratskoj državi zasnovanoj na vladavini prava, nezavisni od svih drugih organa vlasti u Bosni i Hercegovini te da su svi ti organi obavezni poštivati njihovu neovisnost;

Podsjećajući da pravosuđe predstavlja temelj vladavine prava i da njegova neovisnost, profesionalizam i autoritet zahtijevaju da pravosuđe mora biti slobodno od vanjskih pritisaka i političkog uticaja, te da ispunjavanje tog zahtjeva predstavlja sastavni dio temeljnog demokratskog načela diobe vlasti;

Naglašavajući da neprovođenje odluka sudova općenito direktno narušava ustavni poredak, vladavinu prava i načelo diobe vlasti;

Uzimajući u obzir da je Narodna skupština Republike Srpske na svojoj 16. posebnoj sjednici održanoj 24. i 25. prosinca, nakon razmatranja Prijedloga zakona o graničnoj kontroli BiH i Prijedloga zakona o zaštiti osobnih podataka BiH, koji su upućeni u parlamentarnu proceduru u Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH, te nakon razmatranja "*Informacije o urušavanju pravnog poretka u BiH kršenjem Dejtonskog mirovnog sporazuma*", donijela Zaključke br. 02/1-021-1562/24, br. 02/1-021-1563/24 i br. 02/1-021-1564/24 (u daljnjem tekstu pod zajedničkim nazivom "Zaključci");

Proglašavajući da su Zaključci u suprotnosti s obvezama i odgovornostima Republike Srpske prema Aneksu 4 i Aneksu 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini;

Konstatirajući da se u skladu s Poslovnikom Narodne skupštine Republike Srpske, zaključcima, između ostalog, utvrđuje politika organa Republike Srpske i daju smjernice za

sprovođenje te politike, te utvrđuju obveze Vlade, ministarstava i posebnih organizacija u sprovođenju te politike;

Konstatirajući također da su pojedini od navedenih Zaključaka, kojima se konkretno nalaže obveza, odnosno zahtijeva od određenih organa ili predstavnika Republike Srpske i dužnosnika na državnoj razini "iz srpskog konstitutivnog naroda" izabranih ili imenovanih iz Republike Srpske da poduzimaju radnje za sprovođenje politika sadržanih u navedenim Zaključcima, posebno problematični, uključujući u pogledu segregacijskog cilja Zaključaka usmjerenog protiv multietničkog karaktera Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, usprkos tome što se prema članku 1. Ustava Republike Srpske predviđa da: "Srbi, Bošnjaci i Hrvati, kao konstitutivni narodi, Ostali i građani, ravnopravno i bez diskriminacije sudjeluju u vršenju vlasti u Republici Srpskoj", te da je stoga neophodno spriječiti njihovu provedbu;

Podsjećajući da su prema Ustavu Bosne i Hercegovine entiteti i sve njihove administrativne jedinice dužni u cijelosti poštivati Ustav Bosne i Hercegovine i zakonodavstvo države Bosne i Hercegovine, te da se entitetskim zakonom ne mogu vršiti izmjene i dopune zakonodavstva države Bosne i Hercegovine, čime se primjena navedenog zakonodavstva ograničava ili se na drugi način mijenja, kao i to da su organi vlasti na državnoj razini dužni postupati u skladu sa zakonima kojima se uređuje njihov rad i nadležnosti;

Podsjećajući također da napadi na suverenitet države Bosne i Hercegovine, njezine ključne institucije, uključujući Ustavni sud Bosne i Hercegovine, Sud Bosne i Hercegovine, Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine i Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, predstavljaju ozbiljno kršenje Općeg okvirnog sporazuma za mir (GFAP) te ugrožavanje mira i stabilnosti u zemlji i regionu, zbog čega zavrjeđuju nedvojbenu i adekvatnu reakciju;

Zabrinut zbog činjenice da Zaključci Vladu Republike Srpske obavezuju da uputi u proceduru zakon kojim će se urediti procedura razmatranja pitanja o kojima odlučuje Parlamentarna skupština BiH na način da se o istima prethodno izjasni Narodna skupština Republike Srpske, a čime bi se Narodnoj skupštini Republike Srpske dao mehanizam za pokretanje postupka entitetskog glasanja predviđenog Ustavom Bosne i Hercegovine suprotno odredbama Ustava Bosne i Hercegovine kojima se propisuju nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH i proces donošenja odluka predviđen navedenim odredbama i čime bi se ugrozila funkcionalnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;

Svjestan da su interesi entiteta u institucijama Bosne i Hercegovine adekvatno zaštićeni putem predstavnika izabranih s teritorija tih entiteta ili delegiranih od strane entitetskih institucija;

Podsjećajući da je prema članku I/2 Ustava Bosne i Hercegovine "Bosna i Hercegovina demokratska država koja funkcioniра u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora", te da u skladu s Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine mandat pripada izabranom nositelju mandata i da ne može prestati osim u zakonom predviđenim slučajevima, te **podsećajući također** na značaj demokratskog načela neovisnosti parlamentarnog mandata, uključujući i slobodu nepodvrgavanja "imperativnom mandatu" te da se pokušajima Narodne skupštine Republike Srpske da dužnosnike na državnoj razini izabrane s teritorija Republike Srpske obveže u njihovom donošenju odluka ugrožavaju demokratska načela koja se promoviraju i jamče Ustavom Bosne i Hercegovine;

Poštujući nadležnost Ustavnog suda Bosne i Hercegovine da podržava Ustav Bosne i Hercegovine, uključujući isključivu nadležnost da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu, između ostalog, između Bosne i Hercegovine i jednog entiteta;

Naglašavajući da u sklopu postojećeg ustavnog okvira, Republika Srpska i njezini javni organi vlasti, uključujući i Narodnu skupštinu Republike Srpske, odražavaju njen multietnički karakter, pri čemu su sva tri konstitutivna naroda i pripadnici skupine Ostalih ravnopravni;

Naglašavajući također da izabrani i imenovani dužnosnici u institucijama Bosne i Hercegovine svoje mandate i dužnosti vrše u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, te da Zaključci koji imaju za cilj obavezati izabrane i imenovane dužnosnike na državnoj razini u institucijama Bosne i Hercegovine predstavljaju izravan napad na autonomiju i neovisnost dužnosnika i institucija Bosne i Hercegovine na državnoj razini;

Svjestan činjenice da se – i pored toga što nemaju utjecaja na mandat visokog predstavnika, niti na status i pravni učinak odluka visokog predstavnika kojima se supstituiraju domaće vlasti, odnosno na odluke koje su donesene na temelju međunarodnog mandata visokog predstavnika – tim Zaključcima zanemaruju obveze i odgovornosti koje je Republika Srpska preuzela na osnovu Aneksa 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini te da isti predstavljaju jedan vid djelovanja u nizu aktivnosti kojima se uskraćuje suradnja s visokim predstavnikom, čime se djeluje u suprotnosti s Aneksom 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini;

Uzimajući u obzir činjenicu da bilo koji akt ili aktivnost u provedbi pojedinih Zaključaka čija se provedba zabranjuje mojim Nalogom navedenim u nastavku, ili provedba navedenih Zaključaka na bilo koji način, mogu predstavljati kazneno djelo prema Kaznenom zakonu Bosne i Hercegovine i stoga mogu biti predmet kaznenog gonjenja;

Konstatirajući da je prema članku VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine Ustavni sud jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu, između ostalog, između Bosne i Hercegovine i jednog entiteta te da ovlaštene

predlagači iz članka VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine imaju ovlaštenje pokrenuti postupak za rješavanje spora pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine u svezi s navedenim Zaključcima;

Pozivajući Narodnu skupštinu Republike Srpske da proaktivno preispita donesene akte i poduzete aktivnosti kojima se ne ispunjavaju obveze i odgovornosti Republike Srpske prema Aneksu 4 i Aneksu 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i da stavi van snage Zaključke te da se suzdrži od bilo kakve provedbe;

Uvjeran da prethodno opisano ponašanje ozbiljno ugrožava civilnu provedbu Općeg okvirnog sporazuma za mir;

Uzevši u obzir i razmotrivši sve navedeno, visoki predstavnik ovim donosi slijedeći:

NALOG

kojim se proglašava da se Zaključcima Narodne skupštine Republike Srpske br. 02/1-021-1562/24, 02/1-021-1563/24 i 02/1-021-1564/24, donesenim na njezinoj 16. posebnoj sjednici održanoj 24. i 25. prosinca 2024. godine, krše obveze i odgovornosti Republike Srpske prema Aneksu 4 i Aneksu 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, i kojim se zabranjuje provedba navedenih Zaključaka

Članak 1.

Ovim putem se proglašava da se Zaključcima Narodne skupštine Republike Srpske br. 02/1-021-1562/24, br. 02/1-021-1563/24 i br. 02/1-021-1564/24, donesenim na njezinoj 16. posebnoj

sjednici održanoj 24. i 25. prosinca 2024. godine, krše obveze i odgovornosti Republike Srpske prema Aneksu 4 i Aneksu 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

Članak 2.

Ovim putem se zabranjuje provedba pojedinih Zaključaka iz članka 1. ovog Naloga navedenih u daljem tekstu:

Zaključak br. 02/1-021-1562/24:

“Narodna skupština Republike Srpske obvezuje Vladu Republike Srpske da u roku od 30 dana uputi u proceduru Zakon kojim će se urediti procedura razmatranja pitanja o kojima odlučuje Parlamentarna skupština BiH, na način da se o istima prethodno izjasni Narodna skupština Republike Srpske.”

Zaključak br. 02/1-021-1563/24:

“Narodna skupština Republike Srpske zadužuje Zakonodavni odbor Narodne skupštine Republike Srpske da pripremi amandmane na Prijedlog zakona o zaštiti ličnih podataka BiH i izjašnjenje o Prijedlogu zakona o graničnoj kontroli BiH, te iste dostavi srpskim predstavnicima u Parlamentarnoj skupštini BiH.”

Zaključci br. 02/1-021-1564/24:

“4. Narodna skupština Republike Srpske konstatuje da pravni sistem Evropske unije ne prihvata mogućnost da neizabrani stranac donosi zakone umjesto demokratski izabranih institucija, te zahtijeva od imenovanih i izabranih predstavnika Republike Srpske iz srpskog konstitutivnog naroda u zajedničkim institucijama, da obustave odlučivanje iz domena evropskih integracija sve dok se ne uspostave uslovi da se proces evropskih integracije odvija u skladu sa postulatima demokratije i vladavine prava.”

“5. Narodna skupština Republike Srpske zahtijeva da se ponište akti koji su proistekli iz neustavnih radnji stranog

pojedince, koji po ustavu nije ni ovlašteni predlagač zakona niti zakonodavac,, te da se otklone devijacije koje su proistekle iz takvog neustavnog djelovanja kako bi se kretanje ka Evropskoj uniji neometano nastavilo.”

“8. Narodna skupština Republike Srpske upozorava da evropski pravni standardi zabranjuju vođenje nehumanih i degradirajućih sudskih postupaka protiv lica u stanju zdravstvene ugroženosti što Sud BiH upravo čini i udaljava BiH od evropskog puta. Narodna skupština Republike Srpske smatra predsjednik Republike Srpske i direktor Službenog glasnika Republike Srpske ne treba da se odazivaju na pozive Suda BiH, dok predsjednik Republike ne bude zdravstveno sposoban da učestvuje u postupku.”

“9. Narodna skupština Republike Srpske zahtijeva od imenovanih i izabranih predstavnika Republike Srpske iz srpskog konstitutivnog naroda u zajedničkim institucijama BiH da obustave odlučivanje na nivou BiH, osim u slučaju odlučivanja po kojem se vrši prenos nadležnosti sa Republike Srpske na nivo zajedničkih institucija ili se na drugi način ugrožava pozicija Republike Srpske, sve dok Evropska unija ne obezbijedi normalne i pravične uslove i standarde suđenja u BiH, a koji ne postoje zbog protivustavnog i protivzakonitog donošenja odluka od strane neizabranog pojedinca, čiji se boravak u BiH ne može više opravdati ni na koji način.”

“11. Narodna skupština Republike Srpske konstatuje da zloupotreba Tužilaštva BiH i pokušaj miješanja u rad najvišeg predstavničkog tijela Republike Srpske moraju biti personalizovani i procesuirani. U protivnom, Narodna skupština Republike Srpske će, u cilju zaštite Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH i ustavnog poretka Republike Srpske, biti prinuđena da preduzme posebne mjere koje će biti u službi zaštite Dejtonskog sporazuma.”

Članak 3.

Ovaj Nalog donosi se na osnovu međunarodnog mandata visokog predstavnika i ne donosi se supstituiranjem bilo kojeg domaćeg organa vlasti. Nalog će imati prvenstvo u odnosu na bilo koje nekonzistentne odredbe Ustava Republike Srpske, bilo kog zakona, propisa ili akta, bilo postojećeg, bilo budućeg. Ovaj Nalog izravno se primjenjuje i nije potrebna nijedna dodatna radnja radi osiguranja njegovog pravnog učinka.

Članak 4.

Visoki predstavnik zadržava pravo da izmijeni i dopuni ovaj Nalog ili da poduzme druge mjere koje smatra potrebnim radi osiguranja provedbe ovog Naloga.

Članak 5.

Ovaj Nalog stupa na snagu odmah po objavljivanju na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika.

Ovaj Nalog se objavljuje na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika i objavljuje se odmah u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

Sarajevo, 2. siječnja 2025.

Christian Schmidt
Visoki predstavnik